

Meldpunt RKK

Ingek. 04 JAN. 2012

Meldingsnummer:

2010-1306

zaaknummer 2010 T 078

28 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

geboren op
wonende te
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn,

tegen:

wonende te

de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,

lid van de congregatie van Paters SVD (Gezelschap van het Goddelijk Woord).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 6 september 2011. Op 28 september 2011 is bij deze griffie een verweerschrift ingekomen van aangeklaagde.

Op 1 december 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen in gezelschap van zijn echtgenote _____, en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur.

Aangeklaagde is verschenen in gezelschap van zijn broer _____ en _____, provinciaal Overste van de Nederlands-Belgische Provincie van de Paters SVD.

Als getuige is gehoord

2. De klacht

2.1. Klager was twaalf jaar oud toen hij in 1962 naar het internaat _____ te _____ ging. Aangeklaagde was daar in die tijd werkzaam als prefect van de eerstejaars. Aangeklaagde bleef gedurende de hele schooltijd van klager prefect van de groep waartoe klager behoorde.

Omdat klager zich niet gelukkig voelde op het internaat en zijn schoolprestaties achterbleven was hij blij met de aandacht die aangeklaagde hem gaf. Hij ging vaak naar zijn kamer en vond daar een luisterend oor. Hij zat dan op het bed van aangeklaagde en er was lichamelijk contact

in de vorm van speelse stoeipartijtjes. Dit contact liep al tijdens het eerste jaar uit op seksueel misbruik.

2.2. Het seksueel misbruik bestond uit het zich in aanwezigheid van klager bevredigen door zichzelf af te trekken of door klager afgetrokken te worden. Het begon toen klager op een bepaald moment bij aangeklaagde in bed belandde. Klager moest zich uitkleeden en op aangeklaagde gaan liggen. Aangeklaagde reed toen tegen hem aan en bevredigde zichzelf.

Net als de andere jongens sliep klager in zijn eerste schooljaren op een slaapzaal. De paters surveilleerden daar bij toerbeurt en de pater die dienst had sliep in een apart kamertje aan het einde van de slaapzaal. Als aangeklaagde dienst had gaf hij klager een seintje en klager ging dan, als iedereen sliep, naar hem toe. Daar bevredigde aangeklaagde zich op de wijze als boven omschreven en na het gebeuren sloop klager weer terug naar zijn bed in de slaapzaal. Aangeklaagde maakte vaak foto's van klager. Fotograferen was een van zijn hobby's. Hij ontwikkelde de foto's zelf in een donkere kamer. Hij had in dat verband ook een clubje opgericht, de dokaclub.

In 1965 ging klager naar de ULO gegaan in , omdat hij het op het gymnasium niet meer kon bolwerken. Hij was de eerste die toen in het internaat mocht blijven wonen. Tot dan was het gebruikelijk dat jongens die het op het gymnasium niet redden niet alleen de school maar ook het internaat moesten verlaten. Het was aangeklaagde die zich sterk maakte om klager op het internaat te laten blijven. Hij gaf klager ook bijles in Duits op zijn kamer. Hij zat dan altijd aan klagers lichaam. Het misbruik vond wekelijks plaats gedurende de zes jaar die klager op het internaat doorbracht.

2.3. De gebeurtenissen hebben een grote invloed gehad op het leven van klager. Op het internaat leefde hij altijd in angst om naar de slaapkamer van aangeklaagde te moeten komen. Hij heeft er nooit met iemand over durven praten en voelde zich dus eenzaam op het internaat. Na zijn periode op het internaat had klager moeite met de omgang met meisjes en vrouwen en was bang voor alles wat met seks te maken had. Daar is hij uiteindelijk wel over heen gekomen en hij is nu al 34 jaar gelukkig getrouwd en heeft twee zonen. De relatie met zijn familie is in de loop der jaren wel verslechterd omdat hij zich na zijn vertrek uit het internaat negatief opstelde tegenover de katholieke kerk. De recente publiciteit rondom het seksueel misbruik binnen de katholieke kerk heeft bij klager de gebeurtenissen uit het verleden opgerakeld. Het had een zo groot effect dat hij er niet meer normaal van kon functioneren. Hij heeft zich in maart 2010 bij de huisarts gemeld en is doorverwezen naar de psycholoog. Hij heeft angstrommers en slaapmiddelen voorgeschreven gekregen en een E.M.D.R. therapie gevolgd. Door dit alles was hij een aantal maanden arbeidsongeschikt en heeft hij niet kunnen werken.

2.4. Klager heeft aan zijn klaagschrift bijlagen gehecht. Een daarvan betreft een mailwisseling in juni 2010 met , voorganger van de huidige overste van de Paters SVD. In zijn mailbericht van 8 juni 2010 schrijft hem over aangeklaagde: "(...)Hij heeft bevestigd dat hij daarin toen verkeerd gehandeld heeft. Hij heeft je geen schade willen toebrengen en dacht dat jullie een goede relatie met elkaar hadden."

2.5. Klager wil met zijn klacht bereiken dat wordt erkend wat hem is overkomen. Hij wil dat er voorzorgsmaatregelen worden genomen om seksueel misbruik binnen de kerk te voorkomen. Ook wil hij een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift gesteld dat hij aanvankelijk de spontane reactie had dat hij in zijn taak als opvoeder te kort was geschoten maar dat hij na een korte periode van overdenking tot de conclusie is gekomen dat hij zich in geen enkel opzicht herkent in het beeld dat klager van hem schetst. Hij wijst op een aantal feitelijke onjuistheden in het klaagschrift die hem versterken in de mening dat klager de beeldvorming van zijn periode op het internaat in : wel heel eenzijdig negatief op hem afstemt. Hij stelt dat klager ook na zijn internaatperiode een goed contact met hem hield door hem regelmatig uitvoerig te schrijven over zijn wederwaardigheden. In dat verband heeft hij een aantal persoonlijke brieven, die klager hem in de jaren 1970 - 1979 schreef, overgelegd. Hij heeft tevens zijn brief

aan de onderzoekcommissie Seksueel Misbruik RK kerk van 14 juni 2010 alsmede het verslag van zijn gesprek met deze commissie op 17 maart 2011 toegevoegd.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijfenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Het is dan ook niet mogelijk deze feiten in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat er sprake is geweest van seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt in de eerste plaats door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal ter zitting heeft verteld. Klager is daar onder meer nader ingegaan op de in het verweerschrift gestelde onjuistheden in zijn klaagschrift. Belangrijker nog is dat hij inzichtelijk heeft gemaakt waarom hij na zijn vertrek uit het internaat, ondanks zijn negatieve ervaringen, contact met aangeklaagde bleef houden. Duidelijk is dat aangeklaagde met veel jongens een goede band had, met name ook met de jaargenoten van klager. Dat blijkt uit de verklaringen van klager en ook van aangeklaagde zelf, uit reacties van verschillende leerlingen en uit de grote opkomst bij door aangeklaagde georganiseerde bijeenkomsten en (later) reünies. Hij had aandacht voor de leerlingen,

organiseerde veel naast de lessen en was een betrokken en warm persoon die een goede sfeer wist te scheppen. In dat verband is het begrijpelijk dat klager, toen bleek dat aangeklaagde zijn weigering om na zijn vertrek uit het internaat nog langer seksueel contact met hem te hebben zonder meer accepteerde, zich bevrijd voelde en het contact, dat ook positieve kanten had, zoals belangstelling en genegenheid voor hem, niet wilde verbreken.

4.4. Aangeklaagde is er van zijn kant niet in geslaagd aan de commissie duidelijk te maken waarom hij na de confrontatie met de klacht aanvankelijk heeft gezegd dat hij fout is geweest en wat hij daar precies mee bedoelde. De beschuldigingen in het klaagschrift zijn van dien aard dat redelijkerwijze verwacht mag worden dat degene die ervan beschuldigd wordt deze ver van zich zal werpen als hij zich er niet in herkent. Dat heeft aangeklaagde niet gedaan. Integendeel, hij heeft aan zijn toenmalige overste gezegd dat hij fout is geweest. Hij heeft dat ook nog eens herhaald in zijn brief van 14 juni 2011 aan de onderzoekscommissie Deetman. Hij schrijft daarin: '(...) dat die band closer werd is juist, maar waar het nu precies verkeerd is gegaan, en in welke mate, is ook voor mij (ruim 40/45 jaren na dato) een groot vraagteken. (...)'. Verderop in de brief vervolgt hij: '(...)Het contact ontstond gewoon en achteraf begrijp ik die ontwikkeling daarvan ook niet en schaam ik mij er diep voor. Ik zoek de voornaamste verklaring in ons beider eenzaamheid en in mijn "onwetendheid". (...)'

heeft, daar ter zitting naar gevraagd, nog eens bevestigd dat aangeklaagde hem heeft gezegd dat hij een fout heeft gemaakt maar dat hij niet zo ver is gegaan als klager schrijft. heeft destijds echter niet gevraagd wat aangeklaagde precies had gedaan.

Aangeklaagde zegt hierover zelf dat hij bedoelde dat hij als opvoeder te kort was geschoten.

De Klachtencommissie vindt dit niet overtuigend en komt dan ook tot de conclusie dat de door aangeklaagde zelf gekozen bewoordingen ruimte geven voor de interpretatie dat er grensoverschrijdende handelingen hebben plaatsgevonden.

4.5 Gelet op al het vorenstaande en mede in aanmerking genomen dat de Klachtencommissie een schriftelijke verklaring van een oud-leerling heeft ontvangen, welke verklaring na mondelinge toelichting door betrokkene in aanwezigheid van diens advocaat, door de commissie als steunbewijs is geaccepteerd, komt de Klachtencommissie tot het oordeel dat aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik van klager. De exacte reikwijdte van het misbruik kan echter niet worden vastgesteld, aangezien hier enkel de verklaring van klager zelf voorhanden is en ook het steunbewijs deze klacht wel bevestigt in het in seksueel opzicht ontoelaatbaar gedrag van aangeklaagde, bijvoorbeeld in de donker kamer, maar de klacht in de door klager genoemde persoonlijke details onvoldoende specifiek ondersteunt.

4.6. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas twaalf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.7. De Klachtencommissie zal de Overste gelet op het vorenstaande adviseren de klacht gegrond te verklaren.

4.8. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van Paters SVD de klacht gegrond te verklaren, de klacht te erkennen en maatregelen te nemen om seksueel misbruik binnen de kerk te voorkomen.

Dit advies is vastgesteld op 28 december 2011 door mevrouw mr. B.F. de Poorter, voorzitter, W.A.M.C. Mol en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Paters SVD en aan aangeklaagde en klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies aangeklaagde en klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.